

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
Цивільного права та процесу
20 січня 2025,
протокол № 8 .

Завідувачка кафедри, докторка юридичних наук,
професорка

_____ Світлана *ГРИНЬКО

20 січня 2025 року

СИЛАБУС
Навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ»
для підготовки на першому (бакалаврському) рівні
здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 Право
за денною формою здобуття освіти

РОЗРОБНИК:
професор кафедри цивільного права та
процесу, кандидат юридичних наук, доцент

_____ Надія БОНДАРЕНКО-ЗЕЛІНСЬКА
20 січня 2025 року

ПОГОДЖЕНО:
декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

_____ ВІКТОР ЗАХАРЧУК
_____ січня 2025 року

ВСТУП ДО АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

[В.081.Б.8.3.]

3 кредити ЄКТС, 90 годин:

12 г. лекційні заняття, 22 г. семінарські заняття, 56 г. самостійна робота

Надія

Бондаренко-Зелінська

к.ю.н., професорка
професорка кафедри приватного права
Хмельницького університету управління
та права
імені Леоніда Юзькова

ЧТ 16:30-17:30

Час спілкування **онлайн**
flaming_n@ukr.net

ВТ 16:30-17:30,

Час **офлайн**-спілкування

+38097-2888-177; +38066-2888-177

Юридичний факультет, каб. 218

Опис курсу/дисципліни:

Вступ до альтернативного вирішення спорів (ВАВС_2025) – це вибіркова навчальна дисципліна, що може вивчатися студентами в восьмому семестрі на першому освітньому рівні здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю 081 Право, галузі знань 081 Право. В процесі вивчення ВАВС_2025 здобувачі зможуть набути знання щодо способів ефективного врегулювати конфліктів та спорів, особливо обтяжених іноземним елементом. Крім того студенти матимуть нагоду освоїти такі soft-skills як: навик конструктивного діалогу (взаємодії) з іншими людьми; професійно-орієнтоване критичне мислення; креативність як здатність до творчого пошуку, нестандартного рішення практичних завдань тощо.

Зміст ВАВС_2025

Детально зміст навчальної дисципліни викладено в Робочій програмі та Навчально-методичних матеріалах (далі – НММ_ВАВС) (<https://univer.km.ua/studentu/navchalno-metodychne-zabezpechennya>)

• **Цілі навчання** :засвоєння базових теоретичних знань щодо правової природи конфліктів, їх диференціації та особливостей правових спорів, як виду конфліктів; набуття практичних навичок аналізу конфліктної ситуації та оцінки потенційної ефективності різноманітних способів вирішення спорів для конкретного конфлікту; набуття навичок застосування комунікативних та примирних методик, інших soft-skills, а також використання результатів примирної процедури для відновлення нормальних правовідносин між сторонами конфлікту.

Передумови/основні вимоги:

Ефективність освоєння матеріалу буде вища при належному вивченні перед початком курсу таких дисциплін як: ОП.081.Б.2.Теорія держави і права; ОП.081.Б.3. Історія держави і права України; ОП.081.Б.7 Цивільне право; ОП.081.Б.11 Міжнародно-правові механізми захисту прав людини; ОП.081.Б.12. Право Європейського Союзу; ОП.081.Б.13. Трудове право; ОП.081.Б.14. Сімейне право ОП.081.Б.18. Господарське право; ОП.081.Б.19. Цивільне процесуальне право; В.081.Б.1.3. Інформаційно-комунікаційні технології; В.081.Б.2.1. Вступ до приватного права; В.081.Б.2.2. Гендерна рівність і недискримінація; В.081.Б.2.3. Історія української культури; В.081.Б.3.4. Основи порівняльного правознавства; В.081.Б.4.1.

Загальна і професійна психологія; В.081.Б.5.3. Сімейно-правовий захист прав дитини; В.081.Б.6.6. Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав; В.081.Б.7.1. Господарське процесуальне право; В.081.Б.7.5. Нотаріат; В.081.Б.7.6. Основи адвокатської діяльності; В.081.Б.7.8. Основи юридичної клінічної практики.

Таблиця № 1.

**ТЕМАТИВКА ЗАНЯТЬ з ВАВС_2025
для бакалаврів ДФЗО**

№ П/П	ТИП ЗАНЯТТЯ	ТЕМА ЗАНЯТТЯ	ДАТА І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ	МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ
1.	Лекція 1.	Альтернативне вирішення спорів (АВС) як спосіб захисту прав, свобод, інтересів. Класифікація способів альтернативного вирішення правових спорів та сфера їхнього застосування	згідно розкладу ¹	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн ²
2.	Лекція 2.	Переговори як спосіб альтернативного вирішення правових спорів. Претензійний порядок врегулювання спорів як вид переговорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
3.	Лекція 3.	Посередництво як спосіб альтернативного вирішення правових спорів. Фасилітація як вид посередництва	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
4.	Лекція 4.	Медіація як вид посередництва	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
5.	Лекція 5.	Консиліація як вид посередництва. Арбітраж як спосіб альтернативного вирішення правових спорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
6.	Лекція 6	Комбіновані способи альтернативного вирішення правових спорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
7.	Семінар 1	Альтернативне вирішення спорів (АВС) як спосіб захисту прав, свобод, інтересів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
8.	Семінар 2	Класифікація способів альтернативного вирішення правових спорів та сфера їхнього застосування	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
9.	Семінар 3	Переговори як спосіб альтернативного вирішення правових спорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
10.	Семінар 4.	Претензійний порядок врегулювання спорів як вид переговорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
11.	Семінар 5	Посередництво як спосіб альтернативного вирішення правових спорів.	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
12.	Семінар 6	Фасилітація як вид посередництва	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн

¹ Посилання на актуальний розклад занять <https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/yurydychnyy-fakultet/rozklady>

² як альтернативний варіант у випадку відсутності можливості проведення занять безпосередньо в аудиторії застосовується ZOOM <https://us05web.zoom.us/j/89516968633?pwd=zPaa4cSZp6xvM2mPxaqnbCaN0x0Lti.1>

13.	Семінар 7	Медіація як вид посередництва (I)	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
14.	Семінар 8	Медіація як вид посередництва (II)	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
15.	Семінар 9	Консиліація як вид посередництва	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
16.	Семінар 10	Арбітраж як спосіб альтернативного вирішення правових спорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
17.	Семінар 11	Комбіновані способи альтернативного вирішення правових спорів	згідно розкладу	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн
18.	Залік		згідно розкладу заліків	аудиторія корпусу ЮФ/ офлайн

Форми та методи навчання:

Навчання з даної дисципліни передбачає поєднання індивідуальної та групової форм навчання. Основними формами групового навчання є лекції та практичні заняття. Індивідуальне навчання застосовується при виконанні здобувачами самостійної, індивідуальної та наукової роботи.

При вивченні ВАВС_2025 планується застосування традиційної системи методів та прийомів: інформаційно-рецептивні (словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний тощо) методи; метод проблемного викладання (аналітичний); евристичний (пошуковий, частково пошуковий) та дослідницький методи, а також інноваційні інтерактивні методики: он-лайн лекції, застосуванням під час занять та при підготовці до них інформаційно цифрових засобів для забезпечення безпосередньої роботи здобувачів з електронними версіями оригіналів нормативно-правових актів, релевантними кейсами судових інстанцій; для візуалізації тощо; залучення до проведення занять практичних працівників тощо.

Форми та методи контролю:

1. **Поточний контроль** здійснюється шляхом усного опитування групового та індивідуального та перевірки письмових робіт.

Перелік питань для усного опитування та письмових завдань див. НММ

Вимоги та критерії оцінювання див.: Таблиця № 2.

2. **Підсумковий контроль** здійснюється у формі заліку.

3. Методи оцінювання:

Стандартні методи оцінювання: усне та/або, письмове опитування/перевірка, графічна, практична (кейсова), тестова перевірка.

Нестандартні методи оцінювання: «відстрочена оцінка», «кредит довіри», само- та взаємо-оцінювання, система накопичення балів.

Комбіновані методи

Вимоги та критерії оцінювання див.: Таблиця № 2.

Політика та цінності:

- *Політика відвідування.* Здобувачам рекомендовано бути присутніми на аудиторних заняттях. У зв'язку з ситуацією у країні та (в т.ч. загрозами ракетних ударів) з огляду на набуття чинності Указів Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні" та № 69 "Про загальну мобілізацію", основним способом проведення аудиторних занять є відеоконференц-зв'язок. Водночас за наявності об'єктивних

та/або поважних³ причин допускається можливість взаємодії з викладачем у будь-який доступний для здобувачів спосіб, що дозволяє ефективно комунікувати учасникам освітнього процесу⁴. Тому Силабус передбачає можливість набрання здобувачами певної кількості балів для семестрової оцінки дистанційно та/або позааудиторно, в тому числі шляхом неформальної та або інформальної освіти.

• *Протоколи комунікації.* В рамках ВАВС_2025 запланована безпосередня комунікація та взаємодія викладача і студентів в навчальних аудиторіях Університету.

Також студент може отримати індивідуальну консультацію в години прийому викладача на кафедрі (двічі на тиждень) або за домовленістю з викладачем – у інший зручний час.

За потреби віддаленої комунікації (в т.ч. під час можливого карантину) використовуватимуться засоби телефонного, мобільного та онлайн зв'язку. Зокрема для проведення відеоконференцій буде використовуватись інструментарій платформи Zoom.

Електронна документальна комунікація буде здійснюватися за допомогою електронної пошти викладача, вказаної вище. Листи мають надсилатися під назвою, яка повинна починатися з «**ВАВС_2025.....**»

• *Політика електронних пристроїв.* Під час занять використання мобільних телефонів, ноутбуків та інших електронних пристроїв дозволяється тільки для потреб освітнього процесу.

• *Інклюзивність.* Навчальна дисципліна ЦПП_ч1_2025 розрахована на усіх категорій студентів бакалаврата, незалежно від їх спеціалізації, планів майбутнього працевлаштування, статі та наявності особливих освітніх потреб.

• *Політика щодо дедлайнів та перекладання.* Якщо студенти бажають отримати під час занять відповіді на питання не передбачені програмою курсу, але пов'язані з ЦПП, своє прохання з цього приводу вони повинні сформулювати викладачу завчасно (за тиждень до аудиторного заняття, засідання гуртка, зустрічі тощо)

Матеріали від студентів, повинні надаватися/надсилатися викладачу вчасно (у **10-денний строк** від дня пропущеного заняття або за домовленістю з викладачем). Питання про прийняття та перевірку матеріалів, що надійшли з порушенням встановлених строків вирішується **на розсуд викладача.**

Перекладання пропущених лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://univer.km.ua/pro-universytet/normatyvna-baza/normatyvna-baza/>).

За об'єктивної відсутності у здобувача можливості відвідати перездачу офлайн або онлайн, за погодженням з викладачем перездача може бути проведена у документальній формі (шляхом виконання письмового завдання викладача наданого по тематиці навчальної дисципліни).

• *Політика академічної доброчесності:* Викладач та студенти при взаємодії в рамках ВАВС_2025 дотримуються вимог академічної доброчесності.

Використання ресурсів ШІ допускається тільки для пошуку та збору матеріалу, створення ілюстрацій, інших форм візуалізації для надання наглядності авторським тезам та висновкам здобувача.

У випадку порушення вимог академічної доброчесності викладачем або студентами настає відповідальність відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Статуту Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, Регламенту комісії

³ Про неможливість з об'єктивних/поважних причин бути присутнім на конкретному занятті або усіх заняттях здобувач через старосту повинен поінформувати викладача **в розумні строки** але не пізніше ніж впродовж **10 днів** з моменту виникнення обставини, що унеможливила присутність здобувача на занятті. Поважність причин визначається на розсуд викладача

⁴ Спосіб взаємодії в такому випадку обирається індивідуально та погоджується викладачем.

з академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

На офіційному сайті Університету в рубриці «Академічна доброчесність» рекомендовано ознайомитись із змістом наступних документів: Кодекс академічної доброчесності (затв. рішенням Вченої ради 23.10.2019, введений в дію 25.10.2019), Регламент Комісії з академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (затв. рішенням Вченої Ради 26.12.2019, введений в дію 27.12.2019). (<https://univer.km.ua/index.php/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist-ta-etyka/akademichna-dobrochesnist>)

Таблиця № 2.

Критерії оцінювання та вимоги до робіт здобувачів⁵

№ п/п	ВИД НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ/ВИД РОБІТ	ВИМОГИ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	ПРИМІТКА
1	Лекція/опрацювання лекційного матеріалу	1. Рекомендована присутність на лекційних заняттях 2. Активна участь у лекційному заняття у формі (відповіді на запитання лектора щодо пройденого матеріалу, діалог-дискусія з викладачем, по темі поточної лекції, участь у тестуваннях під час лекцій)	Студент отримує наступні бали, якщо бере активну участь у лекційному занятті: 1. Присутність на занятті – 0,5 бала; 2. Відповіді на запитання лектора щодо пройденого матеріалу, діалог-дискусія з викладачем, по темі поточної лекції, участь у тестуваннях під час лекцій – до 1,5 балів	Бали, отримані за участь у лекційних заняттях сумуються в кінці семестру. Бали, отримані за активність на лекціях, якщо загальна їх кількість перевищує граничний для лекцій показник 10 балів можуть бути додані до балів за поточну успішність
1*	Лекція/опрацювання лекційного матеріалу/ презентації	Для опанування матеріалу студент може отримати в бібліотеці Університету навчальний посібник по курсу ВАСВ. Для підтвердження опрацювання здобувачем лекційного матеріалу, останній може виконати та надіслати через старосту викладачу одне з двох наступних завдань: 1. Авторське запитання по темі лекції, яке не розкрито в лекційному матеріалі; 2. Фабулу кейса (задачі) по темі лекції авторства студента.	Відповідність темі лекції, яка відпрацьовується оцінюється в – 1,0 бал; Креативність – до 2.0 балів ⁶ .	
2.1	Семінарське заняття (СЗ)/ усна відповідь/ практика	1. Рекомендована присутність на практичних заняттях	За результатами роботи на заняття здобувач морже отримати	

⁵ * критерії оцінювання з позначкою «*» застосовуються як альтернативний варіант у випадку відсутності можливості проведення занять безпосередньо або за допомогою засобів відеоконференц-зв'язку

⁶ Бали за креативне мислення може бути додано за виконання будь-якого завдання

		<p>2. При підготовці до практичного заняття рекомендовано опрацювати лекційний матеріал, загальну і спеціальну літературу, національне законодавство та міжнародні акти, відеоматеріали по методиці проведення примирних процедур, а також відпрацювати набуті комунікаційні навички.</p>	<p>один з наступних результатів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Присутність на занятті – 0,5 балів; 2. Здобувач ілюструє володіння матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу – 0.5 балів; 3. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу по темі заняття, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал -1.0 бал; 4. Здобувач працюючи на занятті ілюструє вміння аналізувати, узагальнювати, систематизувати інформацію по темі заняття, робити самостійні висновки з питань теми, добирати аргументи для підтвердження власної точки зору – 3.0 бали; 5. Здобувач вільно володіє матеріалом по темі, вільно розв'язує практичні завдання - 4.0 бали; 6. Здобувач ілюструє вільне володіння матеріалом по темі та самостійне опрацювання необхідної в т.ч. додаткової інформації; вільно розв'язує практичні завдання та продукує нестандартні (креативні) рішення, переконливо аргументує відповіді -до - 5,0 балів. 	<p>В кінці семестру смугується кількість балів, отриманих здобувачем за результатами усної роботи під час семінарських (практичних) занять, бали за виконання письмової аудиторної роботи у формі презентацій, таблиць, схем, додаткові бали за активність під час лекцій. Але в будь-якому разі загальна кількість балів що враховується при здійсненні кінцевого контролю не може перевищувати 40 балів для студентівДФЗО</p>
2.2.	СЗ/ вирішення ситуаційного завдання	<p>Вирішення ситуаційного завдання може здійснюватися усно або письмово. При цьому відповідь повинна містити фабулу завдання; розкритий алгоритм розв'язання з посиланням на</p>	<p>Студент отримує наступні бали</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правильний алгоритм аналізу ситуації, що лежить в основі завдання –1,0 бал; 2. Правильно обрані джерела –2,0 бал; 	

		використані джерела; висновок/відповіді по питанням завдання. Креативність вітається.	3. Правильні та обгрунтовані відповіді/висновки – 2,0 бал;
2.3.	СЗ/ схема	<p>1. Рекомендовані вимоги до оформлення поточної роботи по семінарським заняттям у формі схем: остання розміщується симетрично на сторінці таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту, або з поворотом на кут 90 за годинниковою стрілкою. Схема повинна бути поіменована, що має вказуватись над нею. Крапка в кінці не проставляється. Схема повинна бути логічною та повністю охоплювати складові елементи правового питання, розкриттю якого вона присвячена. Схема може бути розгорнутою (з вказівкою елемента схеми та його поясненням). Креативність вітається.</p>	<p>Студент отримує наступні бали у випадку, якщо завдання відповідає наступним критеріям:</p> <p>1. Схема відповідає рекомендованим вимогам щодо форми – 0,5 бали;</p> <p>2. Схема є структурованою та логічною – 1,0</p> <p>3. Схема повинна бути розгорнутою в достатній мірі для розкриття заявленої в її назві теми – 1,5</p>
2.4	СЗ/ таблиця	<p>1. Рекомендовані вимоги до оформлення поточної роботи по семінарським заняттям у формі таблиць: остання розміщується симетрично на сторінці таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту, або з поворотом на кут 90 за годинниковою стрілкою. Таблиця повинна складатися із номера таблиці, найменування таблиці і самої таблиці. Номер таблиці і її найменування повинно вказуватись над таблицею, починаючи від лівого її кута за формою: "Таблиця 1. Назва таблиці". Крапка в кінці не проставляється. Таблиця повинна бути розподілена на графи (колонки) і рядки. Ліву першу колонку та перший</p>	<p>Студент отримує наступні бали у випадку, якщо завдання відповідає наступним критеріям:</p> <p>1. Таблиця відповідає рекомендованим вимогам щодо форми – 0,5 бали;</p> <p>2. Таблиця є структурованою та логічною – 1,0</p> <p>3. Зміст таблиці розкриває заявлену в її назві тезу – 1,0</p> <p>4. При підготовці таблиці використано офіційні джерела посилання на які зазначено в примітках до таблиці – 0,5</p>

		<p>верхній ряд таблиці слід використовувати для назви критеріїв аналізу представленого в таблиці матеріалу. Якщо таблицю розділяють на частини і переносять на інші сторінки або розміщують одну частину під одною чи поряд. Допускається нумерація граф на початку таблиці і при перенесенні частин таблиці на наступних сторінках. У всіх випадках назва таблиці розміщуються тільки над першою її частиною.</p>		
2.5 ⁷	СЗ/тести	<p>Тести можуть бути простими з запропонованими варіантами відповідей і ускладненими – з відкритими відповідями, коли студенту необхідно самостійно зазначити правильну відповідь. Кількість тестових завдань до кожної теми визначаються викладачем.</p>	<p>За правильну відповідь на просте тестове завдання студент може отримати від 0,25 – до 1 балу, що буде залежати від складності тестового завдання. Аналогічну кількість балів від 0,25 – до 1 балу студент може отримати за ускладнене тестове завдання, що буде залежати від правильності та повноти відповіді на дане завдання.</p>	
2.6.*	СЗ письмові завдання в умовах військового стану*	<p>Здобувач, який у зв'язку з військовим станом не має можливості бути присутнім на заняттях, погодив з викладачем документальну форму опрацювання матеріалу та має можливість надіслати викладачу письмовий матеріал на будь-якому носії (здатному для відтворення обсягу опрацьованого матеріалу) може отримати за опрацювання матеріалу семінарського заняття наступну кількість балів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. матеріал містить лаконічний, виклад відповіді на запитання СЗ – 1,0; 2. матеріал свідчить про опрацювання загальної літератури з обраної проблематики – 1.0; 3. матеріал містить власні аргументовані розмірковування здобувача щодо проблематики СЗ – 1.0; 4. матеріал свідчить про опрацювання здобувачем спеціальної літератури з обраної проблематики – 1.0; 5. матеріал свідчить про опрацювання здобувачем вітчизняної практики (конкретного прикладу) – 1.0 (якщо 	

⁷ В поточному навчальному році не заплановано

			приклад що мав місце в останні 5 років – до 3 балів); 6. матеріал свідчить про опрацювання здобувачем зарубіжної практики (конкретного прикладу) –1.0; Загалом до 5,0 балів	
3.1	Самостійна робота (СР)/ таблиця	Вимоги див. п. 2.4 цієї таблиці	Вимоги див. п. 2.4 цієї таблиці	
3.2	СР/ презентації	1. Рекомендована структура презентації : остання повинна бути структурованою та логічною. 2. Рекомендований обсяг – від 10 до 20 слайдів. 3. Креативність	Студент отримує наступні бали у випадку, якщо презентація відповідає наступним критеріям: 1. Зміст презентації відповідає її назві – 1,0 бали 2. Презентація є структурованою, логічною та чітко викладеною – 1,0 бали 3. Креативність – до 5,0 балів	
3.3	СР/ правове есе	1. Рекомендована структура правового есе: Вступна частина, в якій зазначається ключова теза, що визначає основний напрямок наукових пошуків здобувача. Основна частина, в якій зазначаються аргументи на обґрунтування тези висловленої у вступній частині. Може містити посилання на нормативні та літературні джерела правозастосовчу практику; Висновок – частина в якій формулюються основні висновки автора з приводу заявленої тези. 2. Рекомендований обсяг – до 5 сторінок; 3. Креативність.	Студент отримує наступні бали у випадку, якщо правове есе відповідає наступним критеріям: 7. Есе є лаконічним, логічним та чітко викладеним – 0,5 бали 8. Есе містить аналіз правових норм – 0,5; 9. Есе містить аналіз вітчизняної літератури –0,5; 10. Есе містить аналіз зарубіжної літератури +0,5; 11. Есе містить огляд практики –0,5; 12. Есе містить аналіз конкретного прикладу, який стосується основної тези есе –1.0; 13. Висновки сформульовані в есе є переконливими, обґрунтованими та авторськими – 0,5; 14. Посилання на використані джерел правильно оформлено – 0.5;	Бали, отримані за самостійну роботу та індивідуальні завдання впродовж семестру сумуються і в кінці семестру виставляються до балів за самостійну роботу. Але в будь-якому разі загальна кількість балів що враховується при здійсненні кінцевого контролю не може перевищувати 20 балів для студентів ДФН
3.4.	СР/ реферат	1. Рекомендована	Студент отримує	

		<p>структура реферату: титульна сторінка встановленого зразка (зразок в НММ.), вступ, параграфи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). Розділи змісту роботи формуються самостійно здобувачем як найважливіші напрями розкриття обраної теми.</p> <p>2. Рекомендований обсяг – до 15 сторінок. При цьому обраний здобувачем обсяг роботи повинен забезпечувати належне висвітлення завдання.</p> <p>3. Нумерація на титульному аркуші не проставляється.</p> <p>4. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки.</p> <p>5. Захист роботи передбачає презентацію реферату на практичних заняттях або науковому гуртку.</p>	<p>наступні бали у випадку, якщо реферат відповідає наступним критеріям:</p> <p>1. Реферат є структурованим та чітко викладеним – 0,5 бали</p> <p>2. Вступ розкриває актуальність обраної проблематики – 0,5;</p> <p>3. Реферат містить аналіз правових норм інших джерел права – 0,5;</p> <p>2 При написанні реферату опрацьовано не менше трьох джерел загальної літератури – 0,5 (якщо джерела за останній рік + 1,0 бал);</p> <p>3 При написанні реферату опрацьовано не менше трьох джерел спеціальної літератури – 1,0 (якщо джерела за останній рік + 1,0 бал);</p> <p>4 Реферат містить огляд загальної правозастосовчої (в т.ч. судової) практики, огляд загальної практики НАМУ, МКАС при ТПП України, ЄСПЛ тощо – 1,0;</p> <p>5 Реферат містить аналіз двох і більше конкретних прикладів з практики, які стосуються теми реферату – 4,0 (якщо інформація за останній рік + 1,0 бал);</p> <p>6. Висновки сформульовані в рефераті є переконливими та обґрунтованими – 1,0;</p> <p>7. Посилання на використані джерел правильно оформлено – 2,0.</p> <p>Загалом до 10 балів</p>	
4	Індивідуальна наукова діяльність	<p>Студенти можуть працювати над проблематикою АВС_20/21, що їх зацікавила, та оприлюднювати результати своїх напрацювань на засіданнях наукового гуртка, наукових, науково-практичних заходах.</p>	<p>Студент отримує наступні бали у випадку, Систематична участь у робот наукового гуртка «Альтернатива» – до 3,0 балів</p> <p>Підготовка доповіді та оприлюднення на засіданнях гуртка, навнутрішньо вузівському науковому заході – до 5,0</p> <p>Підготовка доповіді та</p>	<p>Бали, отримані впродовж семестру за участь у роботі наукового гуртка та наукових заходах є</p>

		<p>Рекомендовані вимоги до доповідей студентів:</p> <p>1. Рекомендована структура: вступна частина, в якій зазначається актуальність проблематики обраної студентом для дослідження. Основна частина, в якій окреслюється опрацьований студентом масив джерел, встановлені факти та аргументи. Може містити посилання на нормативні та літературні джерела правозастосовчу практику;</p> <p>Висновок – частина в якій формулюються основні висновки автора з приводу досліджуваної проблеми.</p> <p>2. Рекомендований обсяг – до 5 сторінок;</p> <p>3. Самостійність висновків та пропозицій, їх актуальність та доктринальне та практичне значення</p>	<p>оприлюднення на всеукраїнському або міжнародному науковому заході – до 10,0</p>	<p>додатковими. І зараховуються відповідно до п. 4.5.2.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова</p>
5	Результати неформальної/ інформальної освіти	<p>В межах ЦПП_Ч1_2025 зараховуються результати позааудиторного навчання, за умови, що таке навчання проходило очно чи дистанційно в навчальних або наукових вітчизняних чи зарубіжних закладах, або очно чи дистанційно проводилось суб'єктами, що офіційно надають освітні послуги</p>	<p>Студент отримує наступні бали у випадку, якщо презентація відповідає наступним критеріям:</p> <p>1. Навчання з дисципліни аналогічної за змістом ВАВС_2025 проходило в вітчизняних чи зарубіжних ЗВО – зараховується вся кількість годин, але не більше 25% ОК</p> <p>2. Навчання з дисципліни аналогічної за змістом ВАВС_2025 проводилось іншими суб'єктами освітніх послуг – зараховується не більше 5 балів за 1 заняття відповідної теми навчальної дисципліни.</p> <p>3. Тренінги, МК тощо з проблематики ВАВС – зараховується на розсуд викладача в обсязі не більше 10-ти балів за поточну успішність або за самостійну роботу</p>	
6	Кінцевий контроль / залік	Залік проводиться в усній формі.	За кожне завдання студент може отримати	Критерії оцінювання семестрового контролю

		Заліковий білет містить 2 теоретичних та 1 ситуативне завдання.	до 10 балів, за залік в цілому – 30 балів, якщо його відповідь на заліку відповідає наступним критеріям: 1. відповідь на теоретичні завдання ілюструє, наскільки засвоєний зміст теоретичної частини курсу – до 10,0 балів 2. При вирішенні ситуативного завдання студент обґрунтовано обрав найбільш оптимальний спосіб вирішення запропонованого в завданні конфлікту та логічно та чітко охарактеризував алгоритм дій під час цієї процедури та використуваних методик – до 10 балів.	визначено п. 4.5.1. Положення Про організацію освітнього процесу в ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://univer.km.ua/pro-universytet/normatyvna-baza/normatyvna-baza).
7	Остаточне оцінювання результатів курсу	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною накопичувальною шкалою та шкалою ЄКТС	Остаточні критерії оцінювання за шкалою ЕКТС див. п. 4 Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://univer.km.ua/pro-universytet/normatyvna-baza/normatyvna-baza)	Кінцева оцінка здійснюється шляхом складання суми балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Оцінювання здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

Основні наукові джерела рекомендовані для підготовки до аудиторних занять З ВАВС_2025

1. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 234 с.

2. Alessandra Sgubini, Mara Prieditis & Andrea Marighetto Arbitration, Mediation and Conciliation: differences and similarities from an International and Italian business perspective. URL: <https://www.mediate.com/articles/sgubinia2.cfm>

3. Alternative dispute resolution/on line dispute resolution and netcomm joint conciliation procedure. URL: <https://www.ticketone.it/campaign/en/conciliation-procedure>

4. Esther van den Heuvel Online dispute resolution as a solution to cross-border e-disputes. An introduction to odr. 30 p. URL: <https://www.oecd.org/digital/consumer/1878940.pdf>

5. Harvey J. Kirsh, C. Arb The Use of Expert Determination in Resolving Construction Disputes. URL: <https://adric.ca/the-use-of-expert-determination-in-resolving-construction-disputes/>

6. Jewish Mediation: Historical Insights. URL: <https://www.adrtimes.com/jewish-mediation/>

7. Online Dispute Resolution. URL: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/?event=main.consumer.rights#inline-nav-2>

8. Альтернативні способи вирішення трудових спорів : навч. посіб./ Бурак В. Я., Кулачок-Тітова Л. В., Пилипенко П. Д., Чудик-Білоусова Н. І. ; під ред. У. Гелльманна, П. Д. Пилипенка. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. 172 с.
9. Альтернативное разрешение споров: учеб.-метод. комплекс / А. И. Зайцев, И. Ю. Захарьяшева, И. Н. Балашова, А. Н. Балашов. М.: Экзамен, 2007. 573 [1] с.
10. Бобровник С. В. Компромiс i конфлікт у праві: антрополого-комунікативний підхід до аналізу: монографія. К.: Юридична думка, 2011. 384 с.
11. Гражданский процесс в межкультурном диалоге: евразийский контекст : Всемирная конференция Международной ассоциации процессуального права (18–21 сентября 2012 г., г. Москва, Россия) / под ред. Д. Я. Малешина. М. : Статут, 2012. 720 с.
12. Здрок О. Н. Примирительные процедуры в цивилистическом процессе : автореферат дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.15. Минск, 2019, 50 с.
13. Коробанов Ю. М. Коробанов А. Ю. Теорія і практика комунікацій: навч. посібник: у 3 ч./ Ч. 1: Наукові методи, моделі та семантика комунікативних процесів. Миколаїв: Національний ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, 2009. 63 с.
14. Носырева Е. И. Альтернативно-разрешение гражданско-правовых споров в США : дис. ... д-ра юрид. наук. Воронеж, 2001. 362 л.
15. Примирительные процедуры в суде / под ред. А. Д. Карпенко. СПб. : Аргус, 2014. 127 с.
16. Семкина Ю. Н. Посредничество как международно-правовое средство мирного разрешения споров : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10. М., 2010. 22 с.
17. Соціальна психологія медіації і альтернативного вирішення конфліктів: навч. посіб. - Харків : ХАІ, 2015. - 108 с.
18. Спектор О. М. Альтернативні способи вирішення цивільно-правових спорів: світовий досвід та перспективи застосування у правовій системі України. К. : Фенікс, 2013. 159 с.
19. Стадник М. П. Правове регулювання вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. К., 1998. 22 с.
20. Столетова, Д. Э. Конфликты в международных коммерческих сделках и альтернативные судебные способы их разрешения : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. – М., 2007. – 20 с.
21. Таранова Т. С., Ивуть Н. И., Бельская И. А. Основы альтернативного разрешения споров: курс лекций. Минск: БГЭУ, 2012. 110 с.
22. Фролов С. Ф. Социология: сотрудничество и конфликты: Учебное пособие. М.: Юристъ, 1997. – 240 с.

Основні нормативно-правові, міжнародні акти та акти тлумачення рекомендовані для підготовки до аудиторних занять з ВАВС_2025

1. Конституція України від 28.06.1996 року в редакції від 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
5. Положення про Національну службу посередництва і примирення, затв. Указом Президента України від 17.11.1998 року N 1258/98 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1258/98#Text>
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України № 3477-IV від 23.02.2006 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

7. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації):
Наказ Мінсоцполітики № 892 від 17.08.2016 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16#n13>
8. Про затвердження Інструкції про порядок визначення послідовності розгляду і вирішення колективного трудового спору (конфлікту): наказ Національної служби посередництва і примирення № 124 від 09.11.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0124299-05#Text>
9. Про затвердження Положення про арбітра: наказ Національної служби посередництва і примирення № 132 від 18.11.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132299-08#Text>
10. Про затвердження Положення про порядок підготовки посередників та арбітрів, їх сертифікації: наказ Національної служби посередництва і примирення № 26 від 04.04.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0026299-00#Text>
11. Про затвердження Положення про посередника: наказ Національної служби посередництва і примирення № 133 від 18.11.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0133299-08#Text>
12. Про затвердження Положення про примирну комісію: наказ Національної служби посередництва і примирення № 130 від 18.11.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0130299-08#Text>
13. Про затвердження Положення про трудовий арбітраж: наказ Національної служби посередництва і примирення № 135 від 18.11.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0135299-08#Text>
14. Про затвердження Регламенту роботи примирної комісії по розгляду і вирішенню колективного трудового спору (конфлікту) : наказ Національної служби посередництва і примирення № 94 від 08.08.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0094299-08#Text>
15. Про медіацію: Закон України № 1875-IX від 16.11.2021 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України № 4002-XII від 24.02.1994 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
17. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
18. Про третейські суди : Закон України № 1701-IV від 11.05.2004 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
19. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
20. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (27.06.2014), ратиф. Законом № 1678-VII від 16.09.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
21. Кодекс поведінки членів арбітражної групи і посередників: Додаток XXV Додаток XXV до Глави 15 Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/25_Annex.pdf
22. Правила процедури вирішення спорів: Додаток XXIV Додаток XXV до Глави 14 Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/24_Annex.pdf
23. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «КампусКоттонклуб» щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 124 Конституції України (справа про досудове врегулювання спорів) від 09.07.2002 р. № 15-рп/2002 / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-02>.

24. Огляд практики розгляду Верховним Судом справ про оскарження рішень третейських судів та видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів, утворених відповідно до Закону України «Про третейські суди», якщо такі рішення ухвалені у спорах, віднесених до юрисдикції господарських судів (Рішення, внесені до ЄДРСР, за травень 2019 року – червень 2020 року) https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad.doc.pdf
25. Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law COM/2002/0196 final (19.04.2002) (Зелена книга альтернативного вирішення спорів у цивільному та комерційному праві) EUR-Lex Access to European Union law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52002DC0196>
26. Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (12.12.2012) (Регламент (ЄС) No 1215/2012 Європейського Парламенту та Рад від 12 грудня 2012 року про юрисдикцію та визнання та виконання рішень у цивільних та комерційних справах). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32012R1215>
27. United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation. (New York, 20.12.2018) («Singapore Convention») (Конвенція Організації Об'єднаних Націй о міжнародних мирових угодах, досягнутих в результаті медіації) URL: <https://perma.cc/D4BA-A8E6> <https://www.acerislaw.com/wp-content/uploads/2020/12/Singapore-Convention-on-Mediation.pdf>; https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/en/annex_i.pdf
28. Арбитражный регламент ЮНСИТРАЛ (пересмотрен в 2010 году) <https://pca-sra.org/ru/services/arbitration-services/uncitral-arbitration-rules/>; <https://uncitral.un.org/ru/texts/arbitration/contractualtexts/arbitration>
29. Верховенство права: Доповідь, схвалена Венеціанською комісією на 86-му пленарному засіданні, (м. Венеція, 25-26.03.2011). Council of Europe. Venice Commission. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev-ukr)
30. Висновок № 6 (2004) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо справедливого суду в розумний строк та ролі судді в судових процесах з урахуванням альтернативних засобів вирішення спорів. URL: https://court.gov.ua/userfiles/visn6_2004.pdf
31. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций, Принята резолюцией 2625 (XXV) Генеральной Ассамблеи ООН от 24 октября 1970 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/intlaw_principles.shtml
32. Директива 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради про деякі аспекти посередництва (медіації) у цивільних та комерційних справах (21.05.2008 р.) URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2008/52/oj>; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a95#Text
33. Европейский кодекс поведения для медиаторов (02.06.2004 р.). URL: <https://mediation-eurasia.pro/wp-content/uploads/2018/04/evropejskij-kodeks-povedenija-dlja-mediatorov.pdf>
34. Європейська конвенція про міжнародний комерційний арбітраж (Женева, 21.04.1961 р.) https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-2&chapter=22&clang=_en; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text
35. Загальна декларація прав людини, проголошена Організацією Об'єднаних Націй (10.12.1948 р.) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
36. Конвенция Организации Объединенных Наций об использовании электронных сообщений в международных договорах (23.11.2005). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71#Text

37. Конвенція з примирення і арбітраж в рамках ОБСЄ (15.12.1992). URL: <https://www.osce.org/court-of-conciliation-and-arbitration/111409>;
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a11#Text
38. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк, 10.06.1958 р.) («Нью-Йоркська конвенція»). URL: <https://www.newyorkconvention.org/english>;
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
39. Конвенція про захист прав і основних свобод людини (Рим, 04.11.1950). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
40. Конвенція про угоди про вибір суду (30.06.2005) ("Гаазька конвенція з МПП"). URL: <https://www.acerislaw.com/wp-content/uploads/2020/12/2005-Convention-on-Choice-of-Court-Agreements.pdf>; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_004#Text
41. Про сприяння колективним переговорам : Конвенція Міжнародної організації праці № 154 від 19.06.1981 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006#Text
42. Резолюція 35/52 Генеральної Асамблеї ООН «Согласительный регламент Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли» (04.12.1980). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c19#Text
43. Рекомендация № R (98) 1 Комитета министров государств-членам касательно медиации в семейных вопросах от 02.01.1998 г. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_98_1_1998_01_21.pdf
44. Рекомендация Rec (2002) 10 Комитета Министров государств-членам по медиации в гражданских делах (18.09.2002). URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2002_10_2002_09_18_1.pdf
45. Рекомендация щодо добровільного примирення та арбітражу № 92 (26.09.1951). URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_232.
Типовой закон Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли о международной коммерческой согласительной (Нью-Йорк, 24.06.2002). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_117#Text

АНКЕТА
перед початком вивчення навчальної дисципліни

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
Юридичний факультет

Галузь знань – *08 Право* Напрямок підготовки – *081 Право*
Освітній рівень - *Бакалавр*. Рік навчання - *4-й* . Семестр - *8-й*.

Навчальна дисципліна (НД) – *ВСТУП ДО АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ*
Викладач НД *Надія БОНДАРЕНКО-ЗЕЛІНСЬКА*
Анкетування перед початком вивчення НД в 202_ р.

1. Що Ви очікуєте від вивчення НД _____
_____
_____
2. Які теми НД Вас зацікавили найбільше? Чому? _____
_____
_____
3. Яким питанням/проблемам Ви б хотіли щоб викладач приділив більше уваги в викладанні НД
_____
_____
_____
_____
_____

Заплановані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Вступ до альтернативного вирішення спорів» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Право»:

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК 9.Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;

- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ;
- СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна «Вступ до альтернативного вирішення правових спорів» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Право»:

- РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- РН 11. Мати базові навички риторики.
- РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
- РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
- ПРН Уміння демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей

У випадку наявності пропозицій щодо удосконалення силлабусу, виявлення опіски, неточності чи іншої помилки, прохання повідомити про це викладачу!

Docendodiscimus!